

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK

HAITIAN CREOLE EDITION
SCIENCE—GRADE 8
WRITTEN TEST

KLAS 8 YÈM ANE

NIVO ENTÈMEDYÈ

EGZAMEN SYANS

EGZAMEN EKRI

2 JEN 2014

Non Elèv la _____

Non Lekòl la _____

Nou entèdi fòmèlman pou posede oswa pou itilize nenpòt aparèy komunikasyon pandan w ap pran egzamen sa a. Si ou genyen oswa itilize nenpòt aparèy komunikasyon, menm si se pou yon ti tan, egzamen ou an p ap valab, epi ou p ap jwenn nòt pou li.

Ekri non ou ak non lekòl ou ak lèt enprime sou liy ki pi wo la yo.

Kesyon ki nan egzamen sa a evalye konesans ou ak konpreyansyon ou nan syans. Egzamen an gen de (2) pati. Toulède pati yo nan tiliv egzamen sa a.

Pati I an gen 45 kesyon chwa miltip. Ekri repons ou pou kesyon sa yo sou yon fèy repons apa. Sèvi ak yon kreyon nimewo 2 sèlman sou fèy repons lan.

Pati II a gen 40 kesyon ki mande pou w konpoze yon repons. Ekri repons ou pou kesyon sa yo nan espa yo bay pou sa nan tiliv egzamen sa a.

Ou kapab itilize yon kalkilatris pou reponn kesyon ki nan egzamen an si ou vle.

W ap gen dezèdtan pou reponn kesyon ki nan egzamen sa a.

PA VIRE PAJ SA A TOUTOTAN YO PA DI W VIRE L.

Pati I

ENSTRIKSYON

Genyen 45 kesyon nan Pati I egzamen an. Apre chak kesyon, gen kat (4) repons, ki gen nimewo 1 jiska 4. Tanpri li chak kesyon avèk anpil atansyon. Gade ki repons ki pi bon pou chwazi. Sou fèy repons apa a, make repons ou nan ranje ti wonn yo pou chak kesyon. Pou fè sa, nwasi ti wonn ki gen menm nimewo ak repons ou chwazi a.

Li egzant kesyon ki anba la a.

Egzant Kesyon

Latè resevwa pifò pati nan limyè
li nan

- (1) etwal yo
- (2) Solèy la
- (3) Lalin nan
- (4) lòt planèt yo

Repons kòrèk **la Soley la**, ki se chwa nimewo **2**. Gade sou fèy repons ou an, gade bwat ki montre ranje ki gen ti sèk pou egzant kesyon an. Paske chwa nimewo **2** a se repons ki kòrèk pou egzant kesyon an, ti wonn ki gen nimewo **2** a nwasi.

Reponn tout kesyon ki nan Pati I an menm jan. Make yon sèl repons pou chak kesyon. Si w vle chanje yon repons, sonje pou efase premye mak la nèt. Answit make repons ou vle a.

Ou p ap bezwen papye-bouyon. Ou kapab itilize paj tiliv egzamen sa a pou prepare repons ou pou kesyon yo.

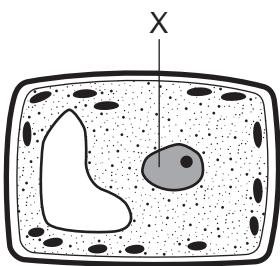
Ou kapab itilize yon kalkilatris si ou vle.

Lè yo di ou pou kòmanse travay, vire paj la epi kòmanse avèk kesyon 1. Travay avèk anpil atansyon, epi reponn tout kesyon ki nan Pati I an.

Lè w fini Pati I an, ale nan touswit nan Pati II a. Reponn tout kesyon ki nan Pati II a.

Pati I

- 1 Dyagram ki anba la a reprezante yon selil vejetal.
Lèt X reprezante yon estrikti ki nan selil la.

Ki estrikti selil lèt X reprezante?

(1) nwayo	(3) pawa selilè
(2) sitoplas	(4) manbràn selil
- 2 Yon fonksyon prensipal rasin yon plant se pou
(1) pwodui flè
(2) degaje oksijèn
(3) pote gaz kabonik
(4) pran dlo
- 3 Ki kalite relasyon ki egziste lè yon sèten rasin pyebwa bezwen yon champion preznan pou li kapab grandi nòmalman?
(1) benefisyè	(3) nuizib
(2) konpetitif	(4) enfektye
- 4 Ki pwosesis ki degaje enèji nan manje ki dijere?
(1) fotosentèz
(2) respirasyon selil
(3) pwodiksyon vitamin
(4) fekondasyon
- 5 Ki sistèm ògàn imen ki pwodui pifò òmòn yo?
(1) dijestif	(3) respiratwa
(2) andokrin	(4) nève
- 6 Ki pwosesis ki lakòz fòmasyon yon nouvo selil ki gen yon ansanm kwomozòm konplè?
(1) respirasyon	(3) fekondasyon
(2) dijesyon	(4) evolisyon

- 7 Selil espesyalize yo pwoteje kò imen kont mikwòb ki lakòz maladi lè yo
- (1) pwodui sibstans chimik ki detwi mikwòb yo
 - (2) fonn dechè yo nan mikwòb yo
 - (3) kreye jèn resesif nan mikwòb yo
 - (4) bay oksijèn ak eleman nitritif pou mikwòb yo

- 8 Ki modèl ki kapab itilize pou swiv eritaj jenetik?
(1) sik lavi	(3) rezo manje
(2) ab jeneyalojik	(4) piramid enèji

- 9 Transfè syantifik yo fè nan yon seksyon ADN ant yon òganis ak ADN yon lòt òganis rele
(1) seleksyon atifisyèl
(2) jeni jenetik
(3) seleksyon natirèl
(4) fekondasyon entèn

- 10 Yon plant vèt absòbe limyè. Yon krapo manje mouch. Egzanp sa yo se egzanp fason òganis yo
(1) jwenn enèji	(3) pwodui pwojeniti
(2) sove tèt yo kont	(4) ekskrete dechè predatè

- 11 Yon selil kò ki pase nan divizyon selilè ki pa nòmal pi ka
(1) pwodui selil sèks
(2) pote eleman nitritif
(3) fòme selil ki bay kansè
(4) devlope yon enfeksyon

- 12 Yon fonksyon prensipal gress yon plant se pou
(1) konsève manje ki pou itilize pandan premye devlopman
(2) atire polèn ki dwe itilize pandan devlopman an
(3) pran enèji limyè ki dwe itilize pandan fotosentèz la
(4) pwodui klowofil ki dwe itilize pandan fotosentèz la

13 Desen ki anba la yo reprezante twa (3) zwazo diferan. Fòm bèk la fè li fasil pou chak zwazo jwenn manje nan yon fason diferan.

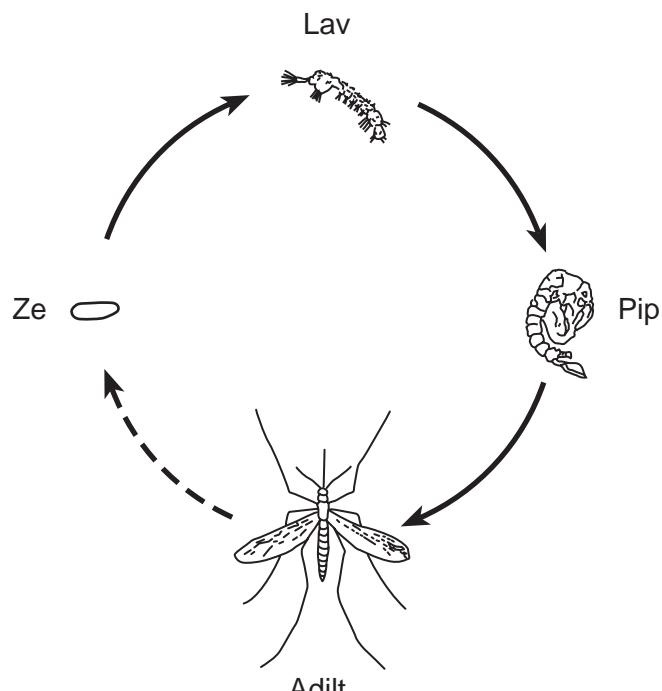

(Pa trase selon echèl la)

Diferans ki nan fòm bèk zwazo yo se egzanp

(1) kamouflaj	(3) ekilib dinamik
(2) konpetisyon	(4) adaptasyon byologik

14 Dyagram ki anba la a reprezante etap devlopman nan yon moustik.

(Pa trase selon echèl la)

Ki pwosesis kat (4) etap yo reprezante nan dyagram sa a?

(1) fekondasyon	(3) metamòfoz
(2) metabolism	(4) siksesyon

15 Dyagram ki anba la a reprezante yon moun k ap kwit ze sou yon fou. Moun nan te manyen kaswòl cho a epi li te retire men li.

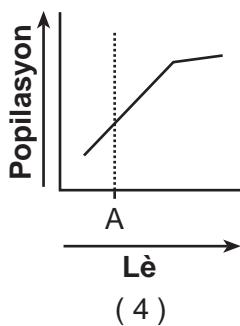
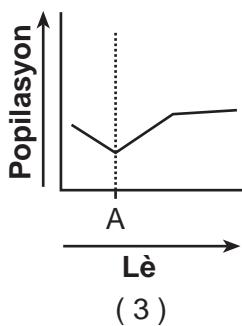
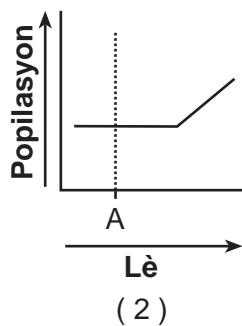
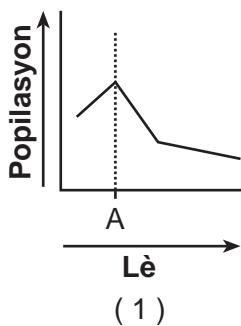

(Pa trase selon echèl la)

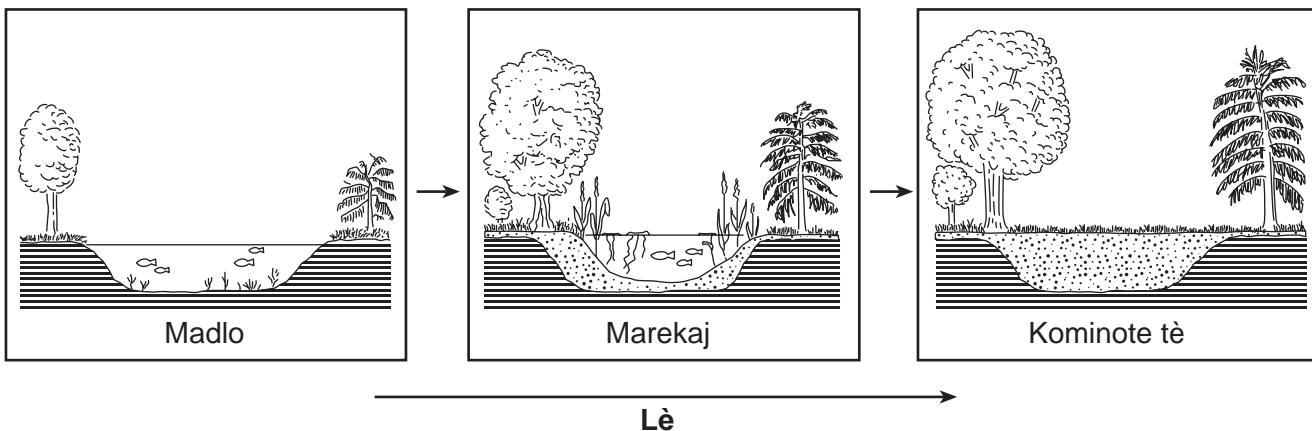
Ki tit ki se pi bon tit pou dyagram sa a?

(1) Yon Imen Bezwèn Oksijèn pou Siviv	(3) Tout Kreyati Vivan yo Bezwèn Enèji
(2) Rejim Alimantè Jwe sou Metabolis	(4) Yon Imen Reponn nan yon Estimilis

16 Ki graf ki montre sa ki ta pi ka rive nan popilasyon yon sèten bêt si yo te entwodui yon nouvo predatè nan tan A?

17 Dyagram ki anba la yo reprezante menm pozisyon an sou yon peryòd anpil ane.

Sekans dyagram yo pi byen montre, apre yon peryòd tan,

(1) ewozyon an ogmante	(3) kominote yo rete menm jan
(2) klima yo vin pi frèt	(4) gen siksesyon ekolojik

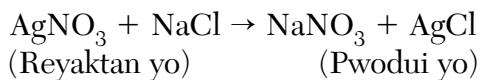
18 Ki pwosesis nan yon pye pòm ki sitou lakòz divizyon selilè?

(1) kwasans	(3) echanj gaz
(2) fotosentèz	(4) eliminasyon dechè

19 Anjeneral yon selil kò imen senp gen anpil milye

(1) jèn	(3) klowoplas yo
(2) nwayo	(4) bakteri

20 Ekwasyon ki anba la a montre pwodui ki fòme lè yon solisyon nitrat ajan (AgNO_3) reyaji avèk yon solisyon klori sodyòm (NaCl).

Nan ekwasyon sa a, mas total reyaktan yo

(1) pi gran pase mas total pwodui yo	(3) egal a mas total pwodui yo
(2) egal a mas AgCl	(4) pi piti pase mas AgCl

21 Yon lanp konvèti enèji elektrik an enèji limyè. Anplis enèji limyè a, anpil nan enèji elektrik sa a konvèti tou an

(1) enèji mekanik	(3) enèji tèmik
(2) enèji chimik	(4) enèji nikleyè

22 Yon egzanp matyè se

(1) mayetis	(3) dlo
(2) chalè	(4) radyasyon

23 Erisyon vòlkan yo fèt sitou akòz mouvman

(1) wòch nan ewozyon	(3) van planetè yo
(2) Latè nan òbit li	(4) plak tektonik yo

24 Ki kalite mas lè ki fòme nan oseyan ki toupre ekwatè a?

(1) imid ak tyèd	(3) sèk ak tyèd
(2) imid ak frèt	(4) sèk ak frèt

25 Ki resous enèji yo konsidere kòm resous ki *pa renouvelab*?

(1) enèji solèy	(3) enèji jewo-tèmik
(2) konbistib fosil	(4) enèji idwo-elektrik

26 Dyagram ki anba la a reprezante de (2) atòm nan yon molekil oksijèn ki nan yon melanj chimik avèk yon atòm kabòn pou fòme yon molekil gaz karonik.

(Pa trase selon echèl la)

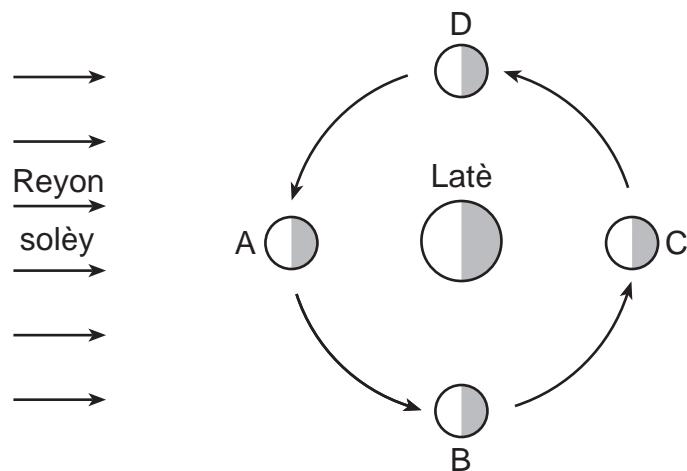
Gaz karonik lan se yon egzanp

(1) yon melanj	(3) yon solisyon
(2) yon eleman	(4) yon konpoze

27 Ki kondisyon metewolojik ki genyen souvan toutolon yon fwona?

(1) syèl klè	(3) presipitasyon
(2) tanperati cho	(4) lè sèk

28 Lèt A, B, C, ak D ki nan dyagram anba la a reprezante kat (4) pozisyon Lalin nan òbit li toutotou Latè.

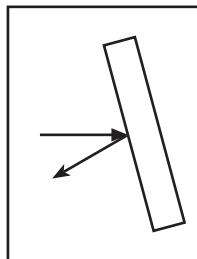

(Pa trase selon echèl la)

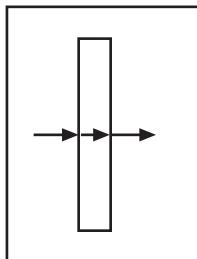
Nan ki pozisyon yon moun ki sou Latè ta wè tout mwatye Lalin nan ki klere (faz plèn-Lin)?

(1) A	(3) C
(2) B	(4) D

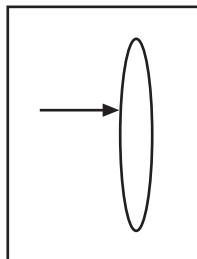
29 Flèch ki nan dyagram anba la yo reprezante trajektywa limyè a lè li frape kat (4) objè diferan. Ki dyagram ki pi byen reprezante refraksyon limyè a?

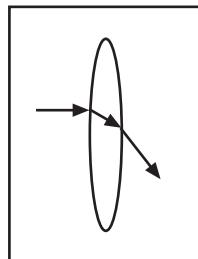
(1)

(2)

(3)

(4)

Sèvi ak pòsyon Tablo Peryodik Eleman ki anba la a ak sa ou konnen nan syans pou reponn kesyon 30 jiska 32. Yo make kat (4) espas ki nan tablo a avèk lèt *a*, *b*, *c*, ak *d*.

Pòsyon Tablo Peryodik Eleman yo

Gwooup yo						18
13	14	15	16	17		He
5 B Bò ^{10.81}	6 C Kabòn ^{12.01}	7 N Azòt ^{14.01}	8 O Oksijèn ^{16.00}	9 F Fliyò ^{18.998}	10 Ne Neyon ^{20.18}	Elyom ^{4.003}
13 Al Aliminyòm ^{26.98}	14 Si Silikòn ^{28.09}	15 P Fosfò ^{30.97}	16 S Souf ^{32.07}	17 Cl Klò ^{35.45}	18 Ar Agon ^{39.95}	
<i>a</i>		33 As Aseenik ^{74.92}	34 Se Selenyòm ^{78.96}	35 Br Bwòm ^{79.90}	36 Kr Kripton ^{83.80}	
	<i>b</i>	51 Sb Antimwàn ^{121.8}	52 Te Teli ^{127.6}	53 I Iyòd ^{126.9}	54 Xe Egzenon ^{131.3}	
	<i>c</i>	<i>d</i>		85 At Astat ⁽²¹⁰⁾	86 Rn Radon ⁽²²²⁾	

Lejann	
1 H Idwojèn ^{1.01}	Nonb atomik
	Senbòl eleman
	Non eleman
	Mas atomik

30 Yo montre enfòmasyon pou eleman plon (Pb) anba la a.

82 Pb Plon 207.2

Nan ki espas ki make sou pòsyon tablo a ou ta dwe mete eleman plon (Pb)?

(1) <i>a</i>	(3) <i>c</i>
(2) <i>b</i>	(4) <i>d</i>

31 Ki eleman nan pòsyon tablo sa a ki reyaji chimikman nan yon fason ki sanble avèk fason eleman klò (Cl) reyaji?

(1) Si	(3) Xe
(2) O	(4) I

32 Ki eleman ki klase kòm yon gaz nòb?

(1) souf	(3) agon
(2) oksijèn	(4) azòt

Sèvi ak tablo done ki anba la a ak sa ou konnen nan syans pou reponn kesyon 33 jiska 35. Tablo a montre kèk pwopriyete fizik kat (4) mineral.

Pwopriyete Fizik Kat (4) Mineral

Mineral	Pwopriyete Fizik				
	Ekla	Dansite	Tras	Koulè	Solidite
mayetit	metalik	5.2 g/cm ³	nwa	nwa	di
mika miskovit	ki pa metalik	2.8 g/cm ³	san koulè oswa blan	san koulè oswa jòn	mou
pirit	metalik	5.0 g/cm ³	nwa vèdat	jòn kuiv	di
souf	ki pa metalik	2.0 g/cm ³	ant blan ak jòn	ant jòn ak anb	mou

33 Ki mineral ki di epi ki gen menm koulè ak tras?

(1) mayetit	(3) pirit
(2) mika miskovit	(4) souf

34 Yo te mezire volim yon echantiyon souf epi yo te jwenn 5.0 cm³. Dapre ekwasyon ki anba la a, ki mas echantiyon sa a?

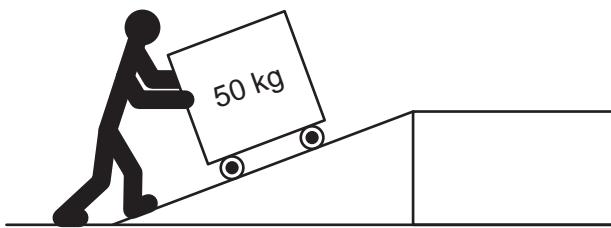
$$\text{Dansite} = \frac{\text{Mas}}{\text{Volim}}$$

(1) 2.5 gram	(3) 5.0 gram
(2) 2.0 gram	(4) 10.0 gram

35 Ki pwopriyete fizik ki pi byen distenge mayetit nan pirit?

(1) ekla	(3) koulè
(2) tras	(4) solidite
-

Sèvi ak dyagram ki anba la a ak sa ou konnen nan syans pou reponn kesyon 36 ak 37. Dyagram nan reprezante yon moun k ap pouse yon bwat ki peze 50 kg pou monte yon ramp.

36 Ki de (2) machin senp ki itilize nan dyagram nan?

- (1) plan enkline; pouli
- (2) plan enkline; wou ak aks
- (3) levye; pouli
- (4) levye; wou ak aks

37 Ki fòs k ap *diminye* si yo fè sifas ramp lan vin pi lis?

(1) gravite	(3) friksyon
(2) mayetis	(4) elektrisite

38 Yon sibstans ki nan faz (eta) solid matyè gen

- (1) yon fòm defini ak yon volim defini
- (2) yon fòm defini, men pa volim defini
- (3) pa fòm defini, men yon volim defini
- (4) pa fòm defini, epi pa volim defini

39 Ki gaz atmosferik ki gen pi gwo efè sou kondisyon tan an ki gen pou wè ak yon mas lè?

(1) oksijèn	(3) metàn
(2) azòt	(4) vapè dlo

40 Ki pwosesis ki transfere chalè lè patikil yo fè kolizyon nan yon solid?

(1) konveksyon	(3) radyasyon
(2) kondiksyon	(4) evaporasyon

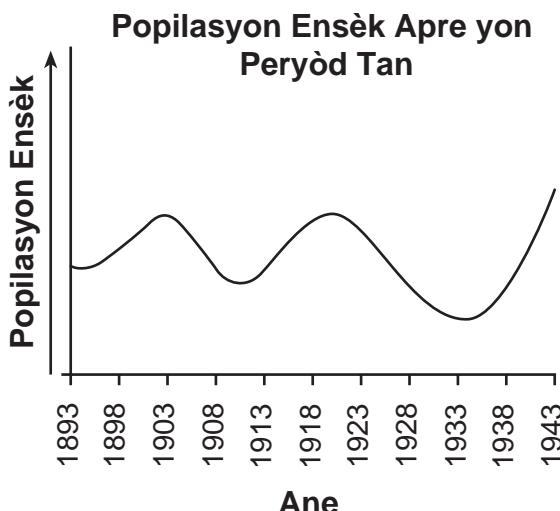
41 Nan yon aksidan vwati, yon senti sekirite evite moun pran chòk lè li aplike yon fòs

- (1) ki pi piti pase fòs pasaje k ap bouje a
- (2) pi gran pase fòs vwati k ap bouje a
- (3) nan menm direksyon avèk mouvman vwati a
- (4) nan direksyon opoze mouvman pasaje a

42 Fòs atraksyon gravitasyonèl ant de (2) objè depannde distans ant objè yo ak

(1) pouse yo	(3) mas yo
(2) tanperati yo	(4) fòm yo

43 Graf ki anba la a montre done sou popilasyon pou yon kalite ensèk sou yon peryòd 50 ane.

Ki deklarasyon ki pi byen dekri popilasyon ensèk sa a sou peryòd 50 ane yo?

- (1) Li te diminye yon fason estab.
- (2) Li te ogmante yon fason estab.
- (3) Li te rete san chanje.
- (4) Li te swiv yon modèl siklik.

44 Tablo done ki anba la a montre yon obsèvatè nan Eta New York te wè Lalin nan k ap leve pandan yon peryòd 5 jou. Yo pa montre a ki lè Lalin nan ap leve nan mèkredi.

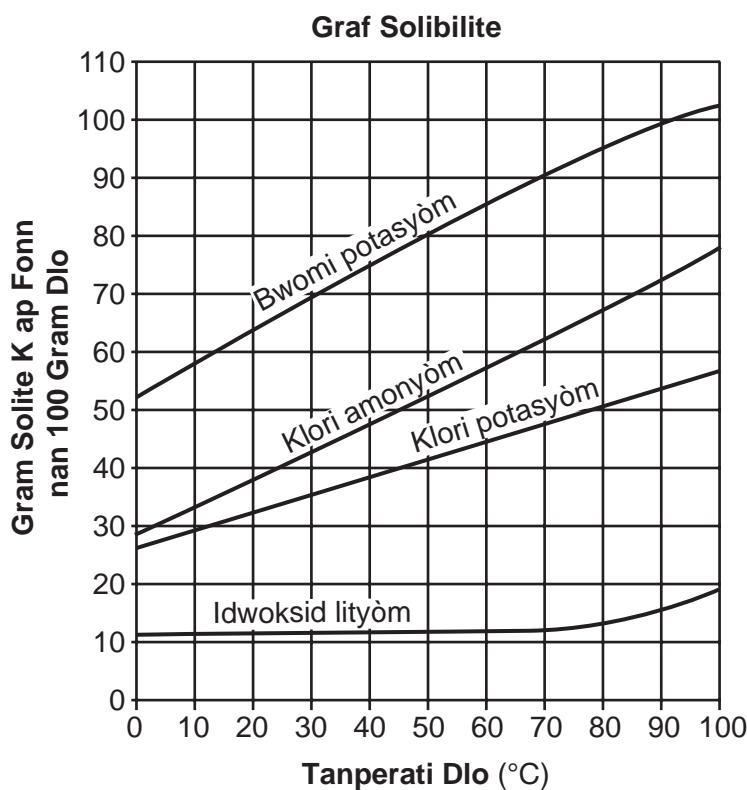
Lè Lalin nan ap Leve pandan 5 Jou

Jou Semèn nan	Lendi	Madi	Mèkredi	Jedi	Vandredi
Lè Lalin Leve	9:00 p.m.	9:52 p.m.	???	11:36 p.m.	12:28 a.m.

Dapre modèl ki nan tablo done a, a ki lè Lalin nan te leve nan mèkredi?

(1) 10:00 p.m.	(3) 11:00 p.m.
(2) 10:44 p.m.	(4) 11:15 p.m.

45 Graf solibilite ki anba la a montre kantite kat (4) sibstans k ap fonn nan 100 gram dlo nan diferan tanperati dlo.

Ki sibstans ki gen 80 gram solite ki fonn nan 100 gram dlo a 50°C ?

(1) bwomi potasyòm	(3) klori potasyòm
(2) klori amonyòm	(4) idwoksid lityòm
-

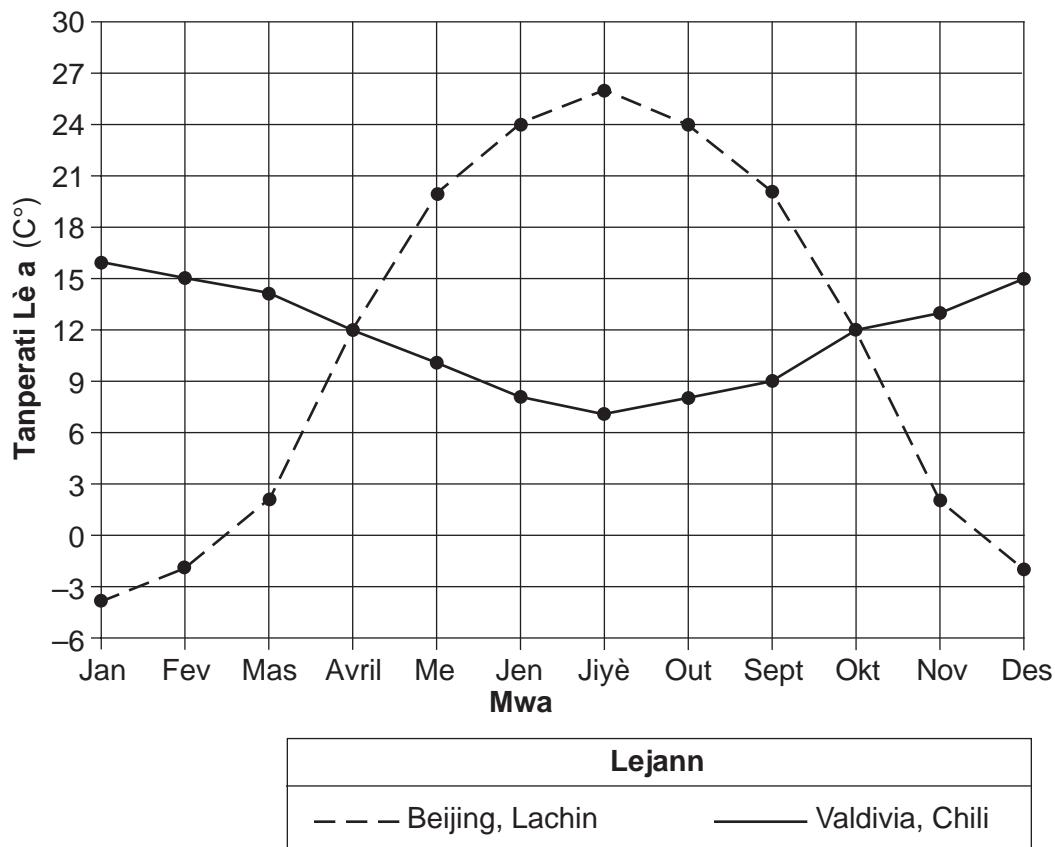
Pati II

Enstriksyon (46–85): Ekri repons ou yo nan espas yo bay anba chak kesyon.

Sèvi ak enfòmasyon ki anba la a ak sa ou konnen nan syans pou reponn kesyon 46 ak 47.

Graf ki anba la a montre tanperati mwayen lè a chak mwa nan yon peryòd yon ane pou de (2) vil: Beijing, Lachin ak Valdivia, Chili.

Tanperati Mwayen Lè pa Mwa nan Beijing, Lachin ak Valdivia, Chili

- 46 Detèmine *de* (2) mwa lè de (2) vil sa yo te gen menm tanperati mwayen lè a pa mwa. [1]

ak _____

- 47 Identife enstriman syantifik yo itilize pou mezire tanperati lè a. [1]

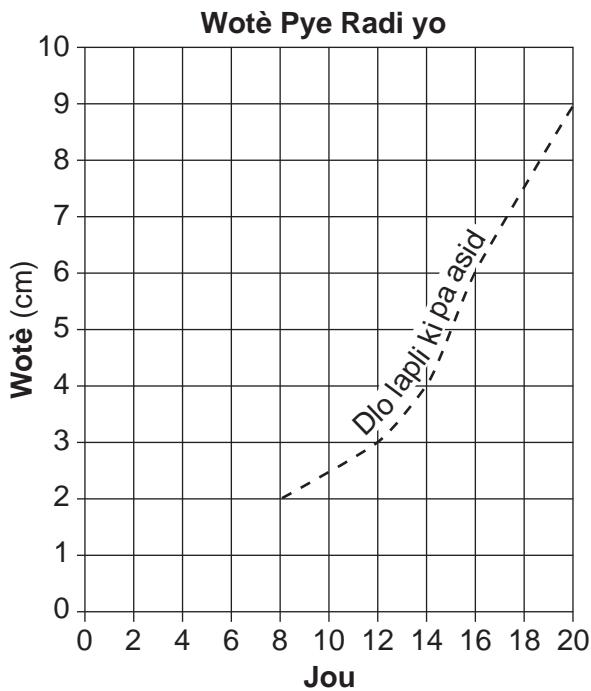
Sèvi ak enfòmasyon ki anba la a ak sa ou konnen nan syans pou reponn kesyon 48 ak 50.

Yon gwoup elèv te fè yon eksperyans pou teste ipotèz ki endike pye radi ki wouze avèk dlo lapli asid pa ta wo menm jan ak pye radi ki wouze avèk lapli *ki pa asid*. Elèv yo te plante de (2) gress radi idantik nan kantite sòl ki egal. Yo te wouze youn avèk dlo lapli *ki pa asid*, epi yo te wouze lòt la avèk yon kantite dlo lapli asid ki egal. Tout lòt varyab ki ta afekte kwasans plant lan te menm pou toulède plant yo. Elèv yo te mezire wotè plant yo an santimèt (cm). Wotè plant ki te wouze avèk dlo lapli asid la nan anpil jou endike nan tablo ki anba la a.

Tablo Done

Jou	Wotè Plant ki Wouze avèk Dlo Laplis Asid (cm)
8	1
12	2
14	3
17	4
20	7

- 48 Wotè plant ki wouze avèk lapli *ki pa asid* la endike nan liy ki gen tirè sou graf ki anba la a. Sou graf la, itilize yon **X** pou reprezante wotè plant ki wouze avèk dlo lapli asid la pou chak jou ki endike nan tablo done yo. Konekte **X** yo avèk yon liy solid. [1]

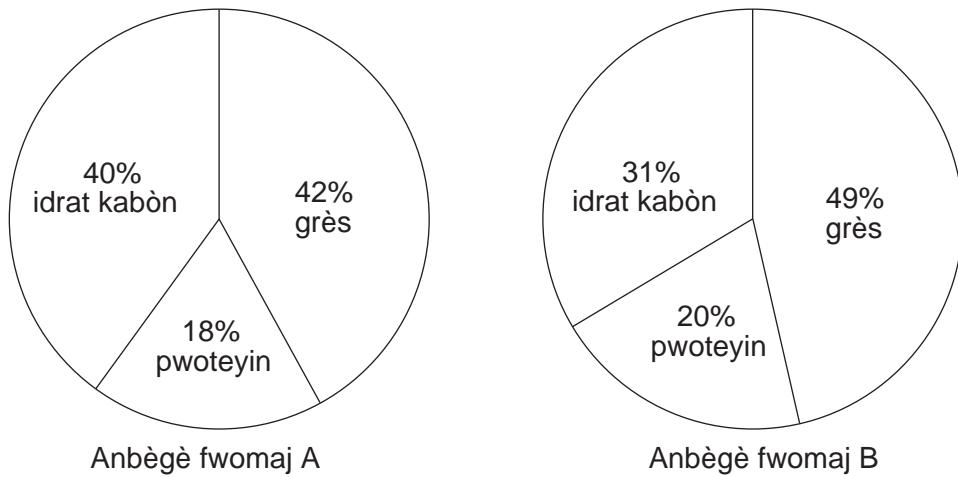

- 49 Dekri kijan done yo sipòte ipotèz orijin elèv yo. [1]

- 50 Dekri *yon* fason elèv yo ta ka amelyore modèl eksperyans sa a si yo te refè li. [1]

Sèvi ak graf an sèk ki anba la yo pou reponn kesyon 51 ak 52. Graf yo montre pousantaj Kalori nan diferan eleman nitritif yo jwenn nan de (2) anbègè fwomaj, A ak B.

Pousantaj Kalori nan Diferan Eleman Nitritif

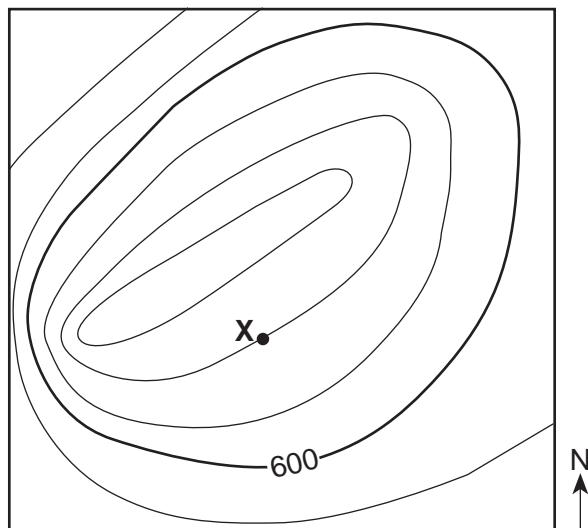
- 51 Detèmine diferans ant pousantaj Kalori ki sòti nan grès ki sòti nan anbègè fwomaj A ak pousantaj Kalori ki sòti nan grès ki nan anbègè fwomaj B. [1]

 %

- 52 Anbègè fwomaj B gen 600 Kalori antou. Kalkile kantite Kalori sa yo ki sòti nan pwoteyin. [1]

Kalori

Sèvi ak kat topografik ki anba la a ak sa ou konnen nan syans pou reponn kesyon 53 ak 54. Liy kontou ki sou kat la montre elevasyon teren ki anwo nivo lanmè a. Pwen X reprezante yon pozisyon sou ti mòn nan.

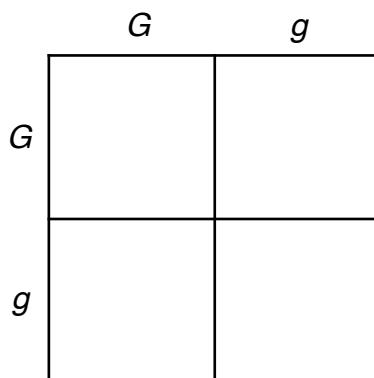
Entèval kontou = 20 pye

- 53 Detèmine elevasyon pozisyon X. [1]

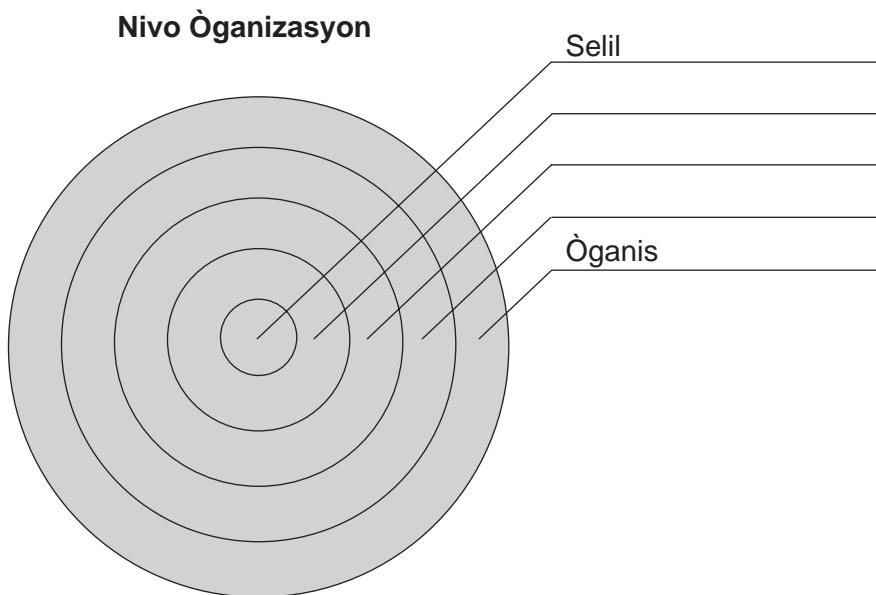
_____ **pye**

- 54 Dekri *yon* pyès prèv sou kat la ki endike bò lwès ti mòn nan gen pant ki pi apik la. [1]

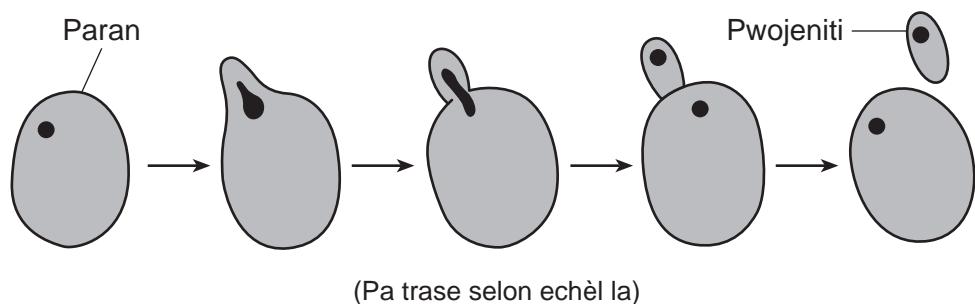
- 55 Pye pwa kapab pwodui gous ki vèt oswa jòn. Jèn pou koulè vèt la (G) se yon jèn ki dominan epi jè pou koulè jòn nan (g) se yon jèn ki resesif. Konplete kare Punnett ki anba la a pou montre rezulta yon kwa ant de (2) pye pwa vèt ki gen jèn Gg . [1]

- 56 Nan òganis milti-selilè yo, selil yo òganize yon fason pou òganis lan kapab ranpli fonksyon lavi. Dyagram ki anba la a reprezante senk (5) nivo òganizasyon. De (2) nivo yo make: selil ak òganis. Konplete dyagram nan. Pou fè sa, mete chak nan lejann yo, **ògàn**, **sistèm òganik**, ak **tisi**, nan nivo ki kòrèk la. [1]

- 57 Dyagram ki anba la a reprezante yon selil leven k ap boujonnen pandan repwodiksyon aseksyèl.

Bay *yon* rezon ki fè yo konsidere kalite repwodiksyon sa a kòm repwodiksyon aseksyèl. [1]

Sèvi ak tablo ki anba la a ak sa ou konnen nan syans pou reponn kesyon 58 jiska 60. Tablo a montre nivo klasman pou senk (5) diferan òganis.

Nivo Klasman pou Senk (5) Òganis

Nivo Klasman	Òganis				
	Chen Kay	Lis Oranj Lajounen	<i>E. coli</i> Bacteria	Djondjon Bouton Blan	Areye- Lou
Rèy	Animalia	Plantae	Monera	Fungi	Animalia
Filòm	Chordata	Magnoliophyta	Proteobacteria	Basidiomycota	Arthropoda
Klas	Mammalia	Liliopsida	Gamma Proteobacteria	Agaricomycetes	Arachnida
Lòd	Carnivora	Liliales	Enterobacteriales	Agaricales	Araneae
Fanmi	Canidae	Liliaceae	Enterobacteriaceae	Agaricaceae	Lycosidae
Jan	<i>Canis</i>	<i>Hemerocallis</i>	<i>Escherichia</i>	<i>Agaricus</i>	<i>Pardosa</i>
Espès	<i>familiaris</i>	<i>fulva</i>	<i>coli</i>	<i>bisporus</i>	<i>atlantica</i>

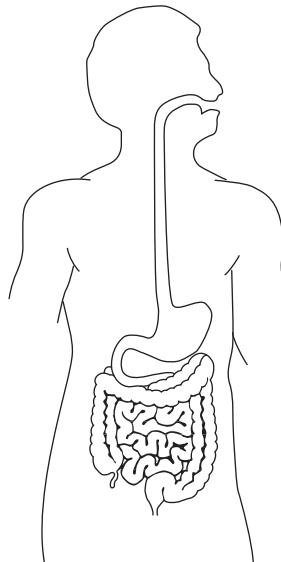
58 Identife nivo klasman ki pi jeneral yo montre pou bakteri *E. coli*. [1]

ak _____

59 Identife *de* (2) òganis nan tablo a ki pi asosye deprè avèk nivo klasman an. [1]

60 Identife *yon* òganis nan tablo a ki se yon dekonpozè. [1]

Sèvi ak dyagram ki anba la a ak sa ou konnen nan syans pou reponn kesyon 61 ak 62. Dyagram nan reprezante anpil pati sistèm dijestif imen.

- 61 Dekri *yon* fason manje chanje sou plan mekanik pandan pwosesis dijesyon an. [1]

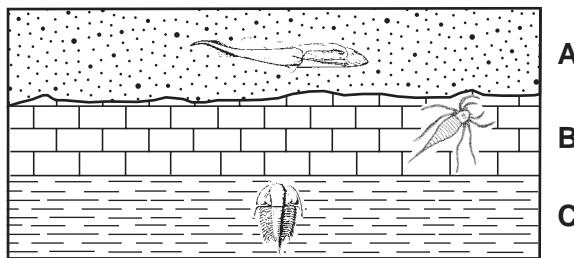
- 62 De (2) lòt sistèm kò imen an endike anba la a. Fè wonn nan yon *yon* sistèm kò nan lis la epi dekri kijan sistèm kò a fonksyone ansanm avèk sistèm dijestif la. [1]

Fè wonn nan youn: sikelatwa eskeletik

Deskripsyon: _____

Sèvi ak dyagram ki anba la a ak sa ou konnen nan syans pou reponn kesyon 63 ak 64. Dyagram nan reprezante yon echantyon kouch wòch A, B, ak C ak kèk fosil yo jwenn ladan yo. Yo pa t chavire kouch yo.

Kouch Wòch

(Pa trase selon echèl la)

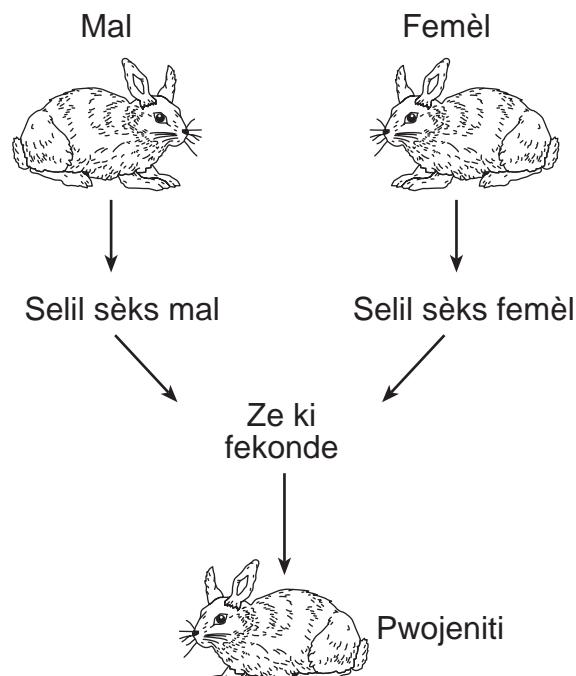
- 63 Dekri *yon* pyès prèv nan dyagram nan ki montre kouch wòch A te fòme apre kouch wòch B. [1]

- 64 Èske kouch wòch yo montre yo pi ka igne, metamòfik oswa sedimentè? Fè wonn nan repons ki anba la a epi dekri *yon* pyès prèv nan dyagram nan ki sipòte repons ou. [1]

Fè wonn nan youn: igne metamòfik sedimentè

Prèv: _____

Sèvi ak dyagram ki anba la a ak sa ou konnen nan syans pou reponn kesyon 65 ak 66. Dyagram nan reprezante pwosesis repwodiksyon nan lapen yo.

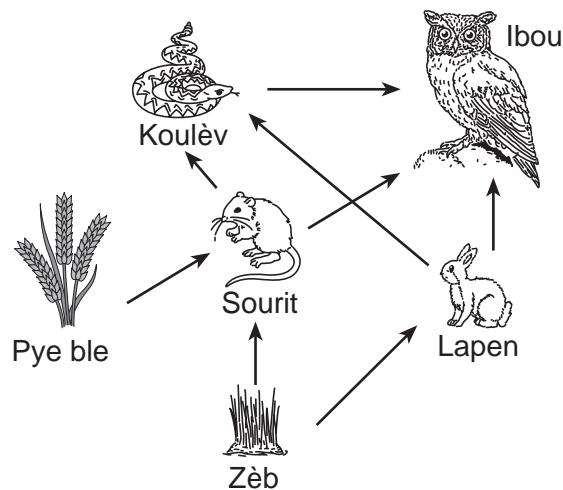
(Pa trase selon echèl la)

65 Identife selil sèks mal la. [1]

66 Selil sèks femèl la gen 22 kwomozòm. Konbyen kwomozòm ki nan chak selil kò lapen femèl la? [1]

kwomozòm

Sèvi ak rezo manje pasyèl ki anba la a ak sou ou konnen nan syans pou reponn keson 67 ak 68.

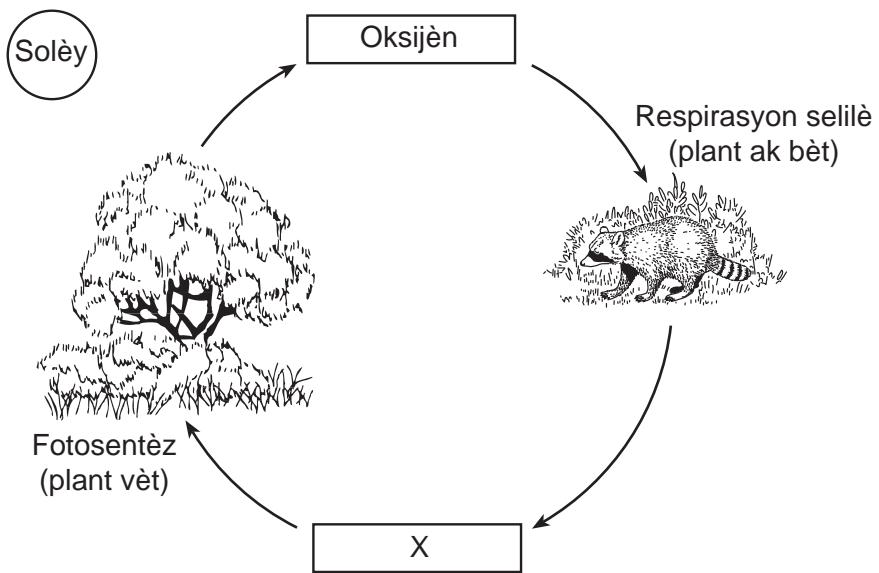
(Pa trase selon echèl la)

- 67 Òganis sa yo kapab klase dapre fason yo jwenn enèji. Konplete tablo ki anba la a. Pou fè sa identife *yon egzamp chak kalite òganis ki make nan rezo manje sa a.* [1]

Kalite Òganis	Egzamp nan Rezo Manje
kanivò	
èbivò	
pwodiktè	

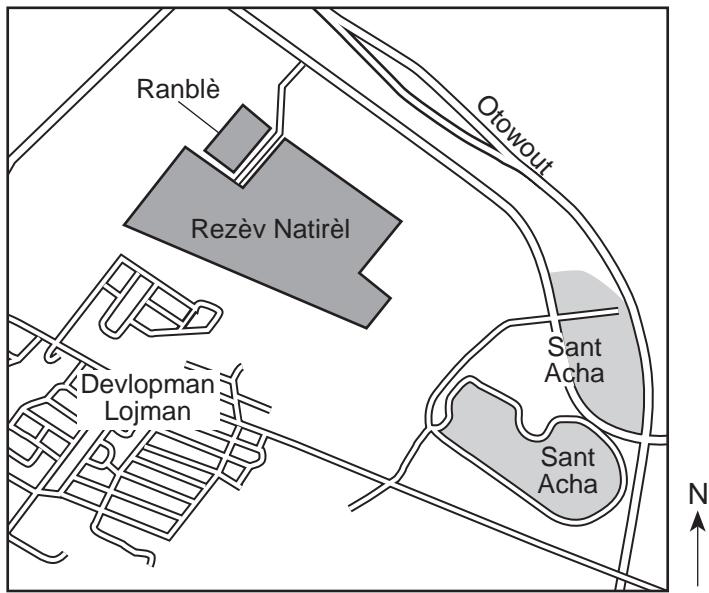
- 68 Eksplike pou kisa popilasyon lapen an ta ka *diminye* si popilasyon sourit la te diminye. [1]
-
-
-
-

69 Dyagram ki anba la a reprezante de (2) gaz k ap sikile nan yon ekosistèm. Lèt X reprezante youn nan gaz yo.

Identifye gaz X reprezante a. [1]

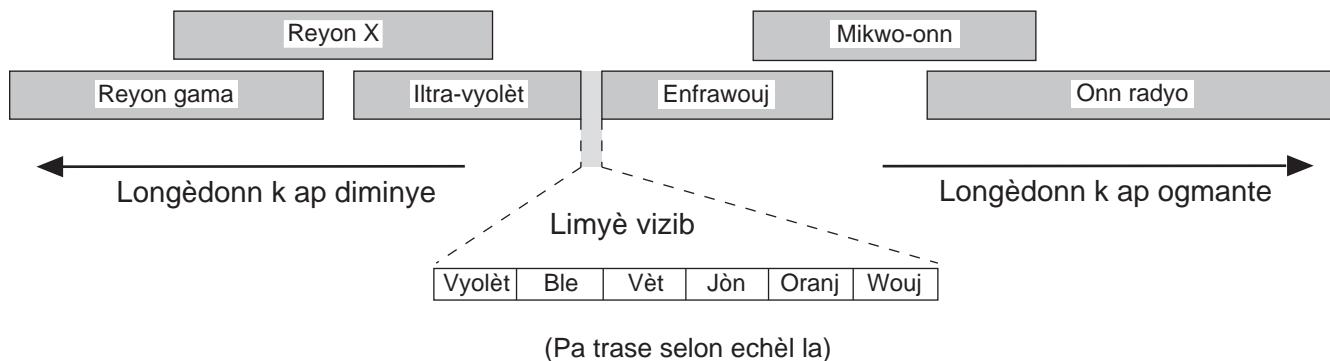
70 Kat jewografik la montre pozisyon yon rezèv natirèl ak zòn ki nan lantouraj la. Rezèv la se yon ekosistèm ki se kay po anpil espès ki menase.

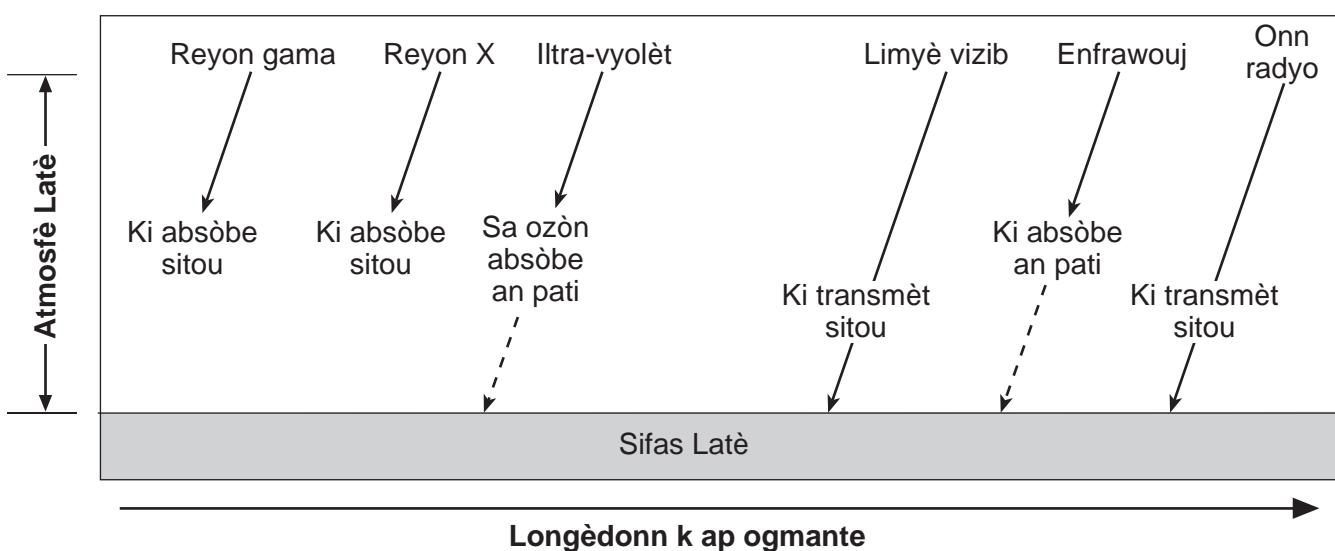
Dapre kat la, dekri *yon* aktivite imen ki kapab gen yon konsekans *negatif* sou rezèv natirèl la. [1]

Sèvi ak dyagram ki anba la yo ak sa ou konnen nan syans pou reponn késyon 71 jiska 73. Dyagram 1 reprezante diferan fòm enèji ki nan espèk elektwomayetik. Dyagram 2 reprezante sa ki pase nan diferan fòm onn elektwomayetik lè yo pase nan atmosfè Latè.

Dyagram 1
Espèk Elektwomayetik

Dyagram 2
Efè Atmosfè Latè sou Onn Elektwomayetik

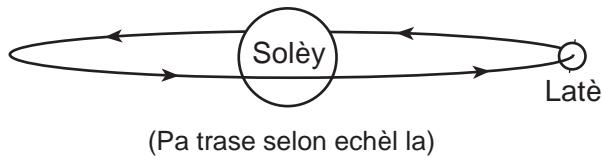
71. Identifie koulè limyè vizib ki gen longèdonn ki pi long lan. [1]

72. Dapre dyagram 2, ki *de* (2) fòm enèji elektwomayetik ki pase sitou nan atmosfè a pou rive nan sifas Latè? [1]

ak _____

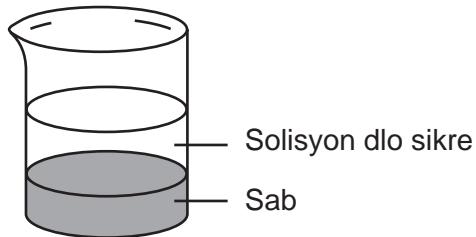
- 73 Reyon iltra-vyolèt yo lakòz kansè po sou imen ak sou lòt kreyati vivan yo. Eksplike pou kisa diminisyon kouch ozòn akòz polyan yo ogmante risk pou kansè po. [1]
-
-
-

- 74 Dyagram ki anba la a reprezante Latè k ap vire toutotou Solèy la.

- Apeprè konbyen tan l ap pran pou Latè fè yon òbit toutotou Solèy la? [1]
-

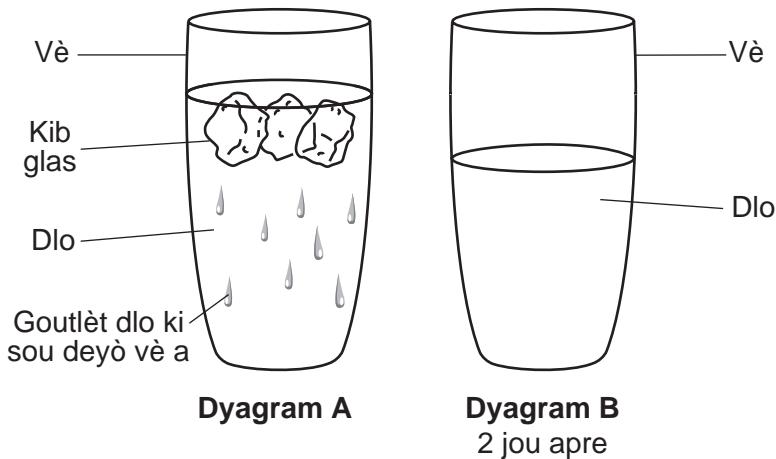
Sèvi ak dyagram ki anba la a ak sa ou konnen nan syans pou reponn kesyon 75 ak 76. Dyagram nan reprezante yon goblè ki gen sik, dlo, ak sab. Sik la fonn nan dlo a, pou kreye yon solisyon. Sab la desann nan fon goblè a.

- 75 Dekri *yon* metòd pou separe sab la nan lòt sibstans ki nan goblè a. [1]
-
-

- 76 Dekri *yon* metòd pou separe sik ki fonn nan nan solisyon dlo sikre a. [1]
-
-

Sèvi ak dyagram A ak B ki anba la yo ak sa ou konnen nan syans pou reponn kesyon 77 ak 78. Dyagram A reprezante yon vè dlo ki gen kèk kib glas. Lè dlo a ak vè a t ap vin frè, ti goutlèt te fòme sou deyò vè a. Dyagram B reprezante menm vè dlo trankil la de (2) jou apre.

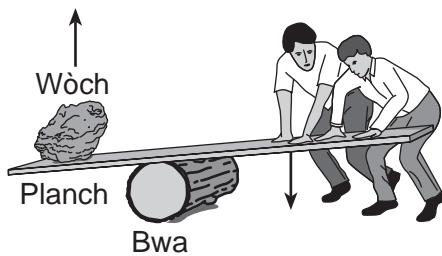

77 Konplete tablo ki anba la a. Pou fè sa, idantifye chanjman etap ki te lakòz chak evènman. [1]

Evènman	Chanjman Etap
Goutlèt dlo ki fòme sou deyò vit la nan dyagram A.	
Glas la pa vizib ankò nan dyagram B.	
Nivo dlo ki nan vit la te tonbe nan dyagram B.	

78 Eksplike pou kisa glas la flote nan dlo likid ki nan dyagram A. [1]

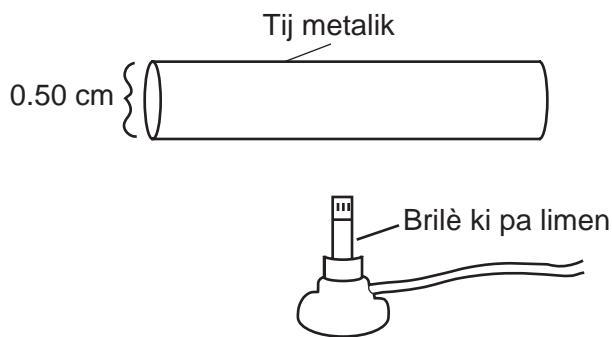
- 79 Dyagram ki anba la a reprezante de (2) moun k ap itilize yon planch ak yon mòso bwa kòm yon machin senp pou leve yon gwo wòch.

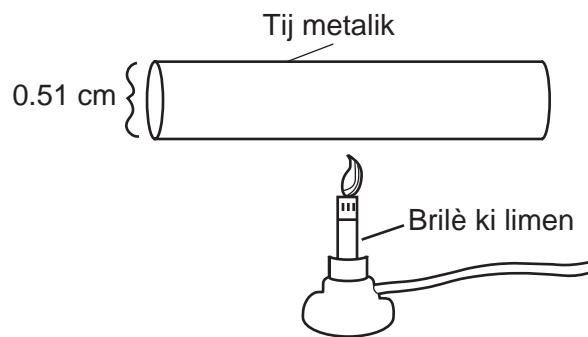
Ki fòs moun yo dwe metrize pou yo kapab leve wòch la? [1]

- 80 Dyagram A ki anba la a reprezante yon tij metalik solid anvan yo chofe li. Dyagram B reprezante menm tij la apre yo chofe li pandan 5 minit. Yo note dyamèt tij la nan toulède dyagram yo.

Dyagram A

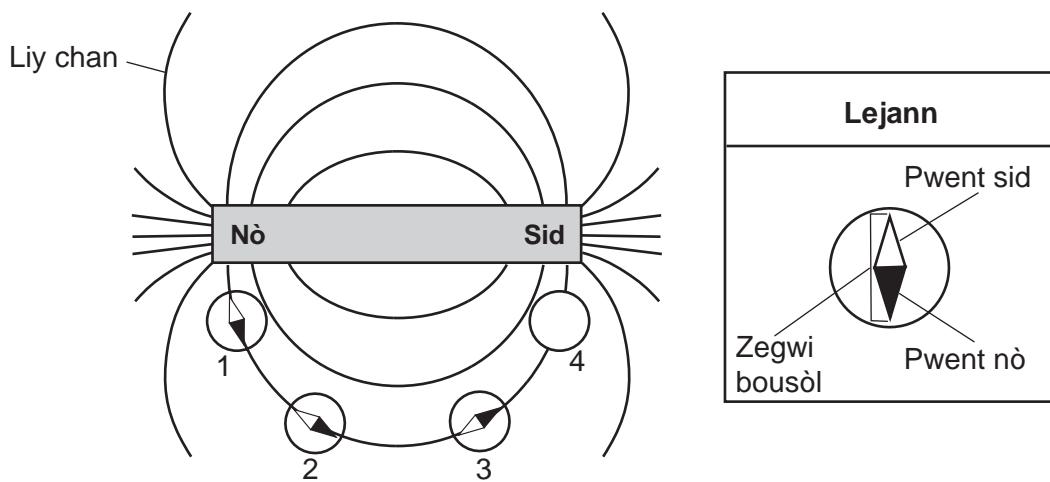
Dyagram B

(Pa trase selon echèl la)

Eksplike pou kisa dyamèt tij metalik la te chanje apèn lè yo te chofe tij la. [1]

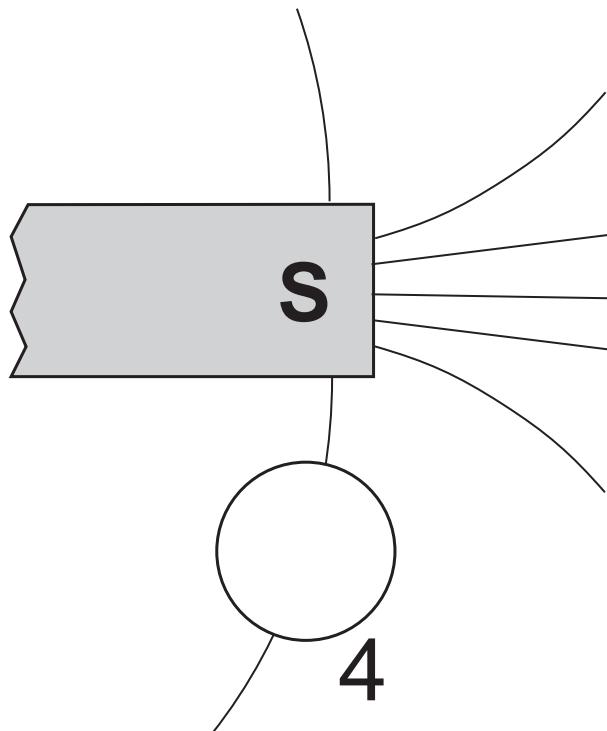
Sèvi ak enfòmasyon ak dyagram ki anba la a ak sa ou konnen nan syans pou reponn kesyon 81 jiska 83. Dyagram nan reprezante liy chan mayetik yon leman an ba. Kat (4) bousòl mayetik, ki make 1, 2, 3 ak 4, nan pozisyon ki toutolon liy chan yo. Yo te pa t mete zegwi bousòl ki andedan bousòl 4 la.

- 81 Eksplike pou kisa pwent sid zegwi ki nan bousòl 1 pwente nan direksyon pòl nò leman an. [1]
-
-
-

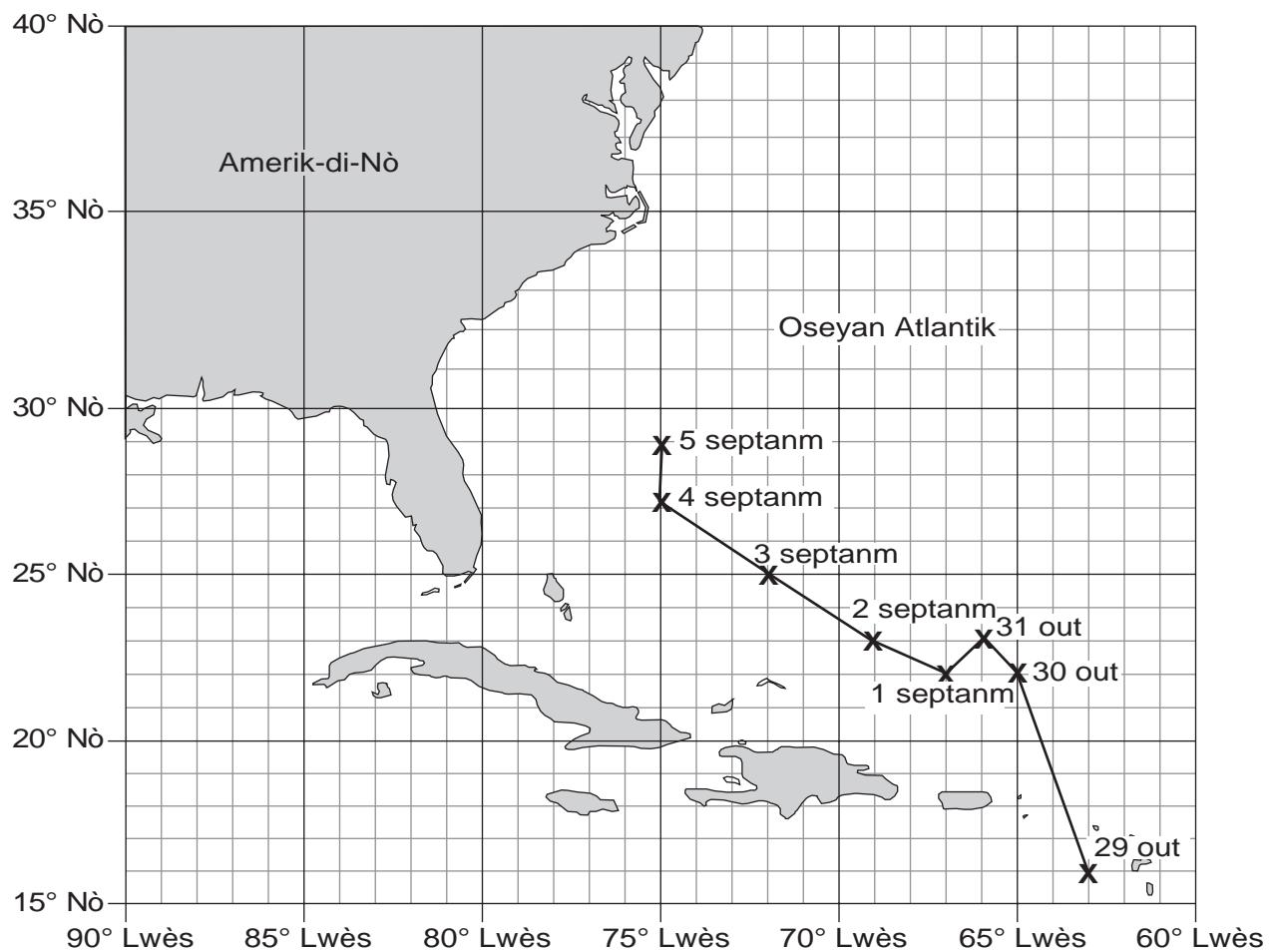
- 82 Eksplike pou kisa fòs mayetik ki aji sou bousòl 1 pi gran pase fòs mayetik ki aji sou bousòl 3. [1]
-
-
-

83 Nan dyagram bousòl 4 ki anba la a, trase zegwi bousòl la kòrèkteman ki oryante nan leman an, epi nwasi pwent nò zegwi bousòl la pou montre kijan bousòl la ta dwe parèt nan pozisyon sa a. [1]

Sèvi ak kat jeyografik ki anba la a ak sa ou konnen nan syans pou reponn kesyon 84 ak 85. **X** yo ki nan kat la montre pozisyon sant Ouragan Betsy sou Oseyan Atlantik a midi nan anpil dat nan ane 1965.

Kat pou Swiv Ouragan

- 84 Nan ki direksyon bousòl Ouragan Betsy te deplase ant 1ye septanm ak 4 septanm? [1]
-

_____ ° N _____ ° L

Pou Itilizasyon Pwofesè Sèlman
Part II Credits

Question	Maximum Credit	Credit Allowed
46	1	
47	1	
48	1	
49	1	
50	1	
51	1	
52	1	
53	1	
54	1	
55	1	
56	1	
57	1	
58	1	
59	1	
60	1	
61	1	
62	1	
63	1	
64	1	
65	1	
66	1	
67	1	
68	1	
69	1	
70	1	
71	1	
72	1	
73	1	
74	1	
75	1	
76	1	
77	1	
78	1	
79	1	
80	1	
81	1	
82	1	
83	1	
84	1	
85	1	
Total	40	